

United Nations
Convention to Combat
Desertification

LA DE

DE

- Abidjan

พยัตติกา พลสระคู

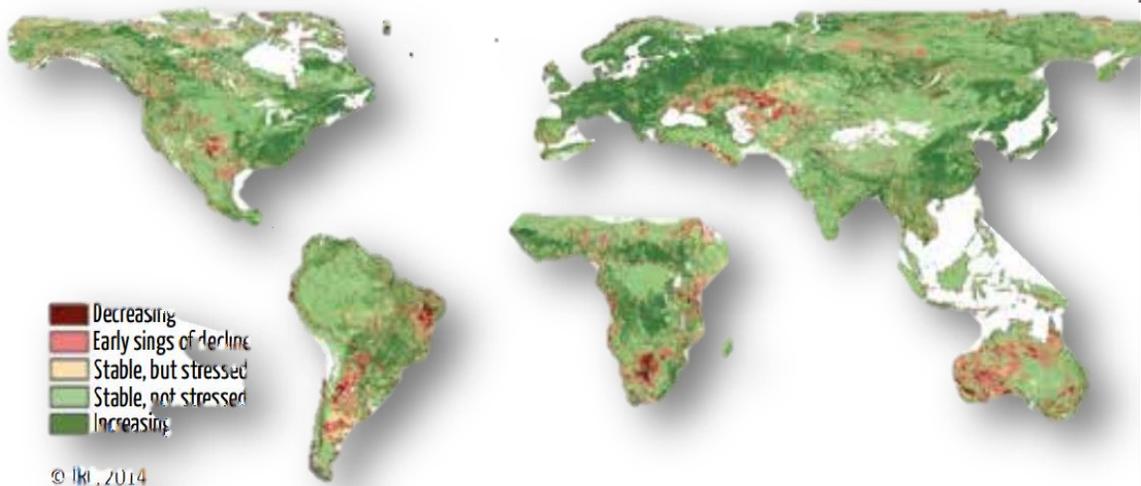
การดำเนินงานอนุสัญญา UNCCD

และการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDG ตามแนวคิด LDN

ประชุมเชิงปฏิบัติการการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
ด้านการจัดการความเสื่อมโทรมของที่ดินและการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
29-31 พฤษภาคม 2565 ณ โรงแรมธารามันตรา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

9-20
MAY

2023

Decreasing
Early signs of decline
Stable, but stressed
Stable, not stressed
Increasing

© ICI, 2014

สมาชิก

197 ประเทศ

Land system productive capacity dynamics (1999-2013)

Annex II of the
Convention : Asia

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย
การต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
United Nation Convention to Combat Desertification

UNCCD

ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิก
12 ธันวาคม 2543

กรมพัฒนาที่ดิน
(National Focal Point)

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

United Nation Convention to Combat Desertification

UNCCD

THAILAND

สอดคล้องกับ SDG 15.3.1

สัดส่วนของที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมต่อพื้นที่ดินทั้งหมด

เป้าหมายของ UNCCD

- หลีกเลี่ยงการเสื่อมโทรมของที่ดินที่จะทำให้เกิดการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
- ลดความเสื่อมโทรมของที่ดิน
- ฟื้นฟูดินในบริเวณที่เสื่อมโทรมภายในปี 2030

Land & Life (ที่ดินและชีวิต)

● Biodiversity

(ความหลากหลายทางชีวภาพ)

● Desertification

(การแปรสภาพเป็นทะเลทราย)

● Climate Change

(การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ)

● Drought

(ภัยแล้ง)

● Land Tenure

(การถือครองที่ดิน)

● Sand & Dust storms

(พายุทรายและฝุ่น)

● Gender Equality

(ความเท่าเทียมทางเพศ)

● Peace & Security

(สันติภาพและความปลอดภัย)

● Youth

(เยาวชน)

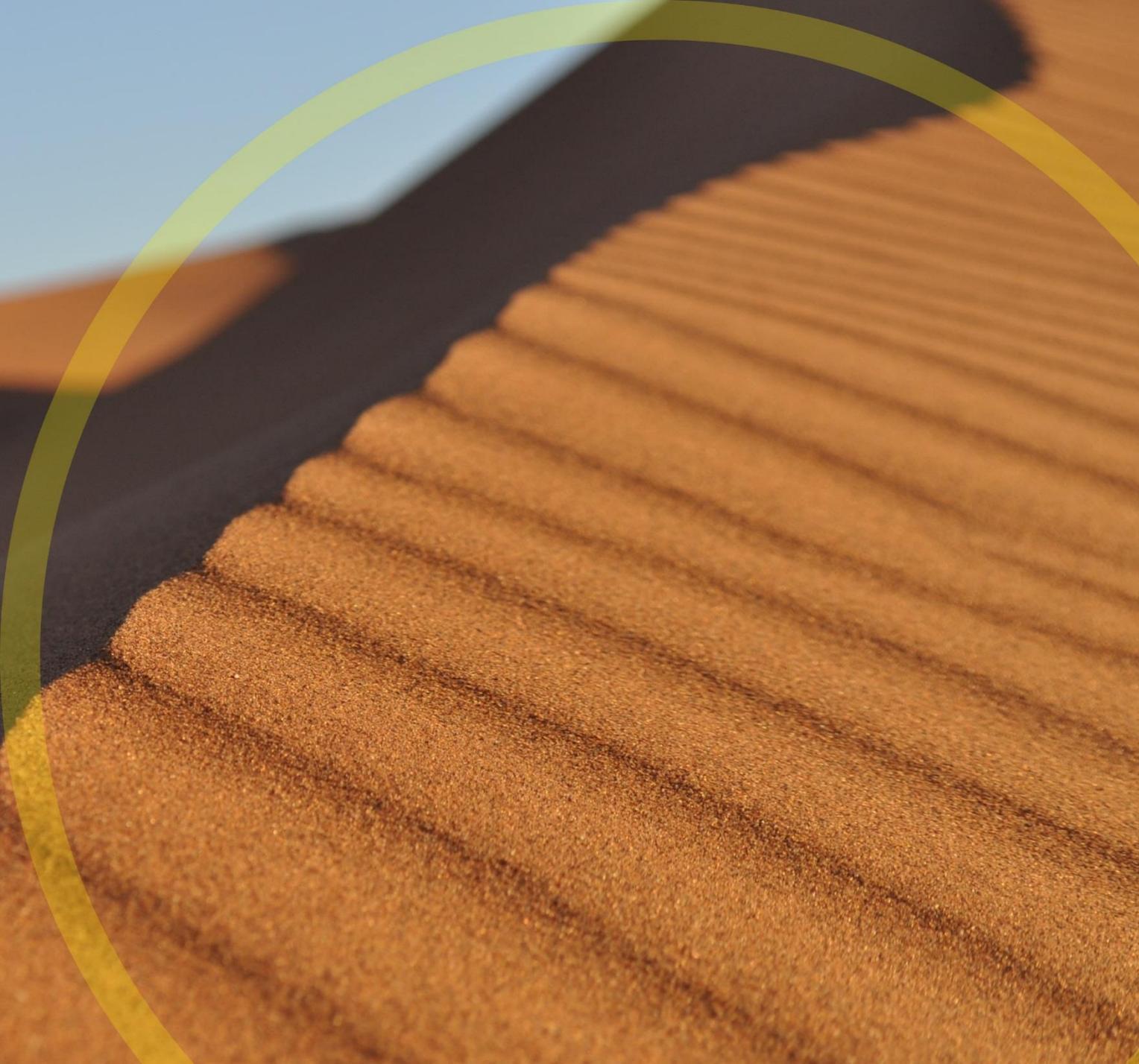

ความร่วมมือภายในประเทศไทย ของ UNCCD

ภาค
ประชาสังคม

สถาบัน
การศึกษา

กิจกรรมของ UNCCD ที่เกี่ยวข้องในระดับประเทศ

การป้องกัน และแก้ปัญหา
การชะล้างพังทลายของดิน

การฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม

การป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า

การใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้อย่างยั่งยืน

การฟื้นฟูป่าไม้และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
ที่เสื่อมโทรม

การปรับปรุงแก้ไขดินปัญหา

การวางแผนการใช้ที่ดิน

การเตือนภัยและบรรเทาภัยแล้ง

การสร้างความตระหนักในการรักษา
ทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้

การประชุมรัฐภาคีของอนุสัญญา UNCCD (Conference of the Parties : COP)

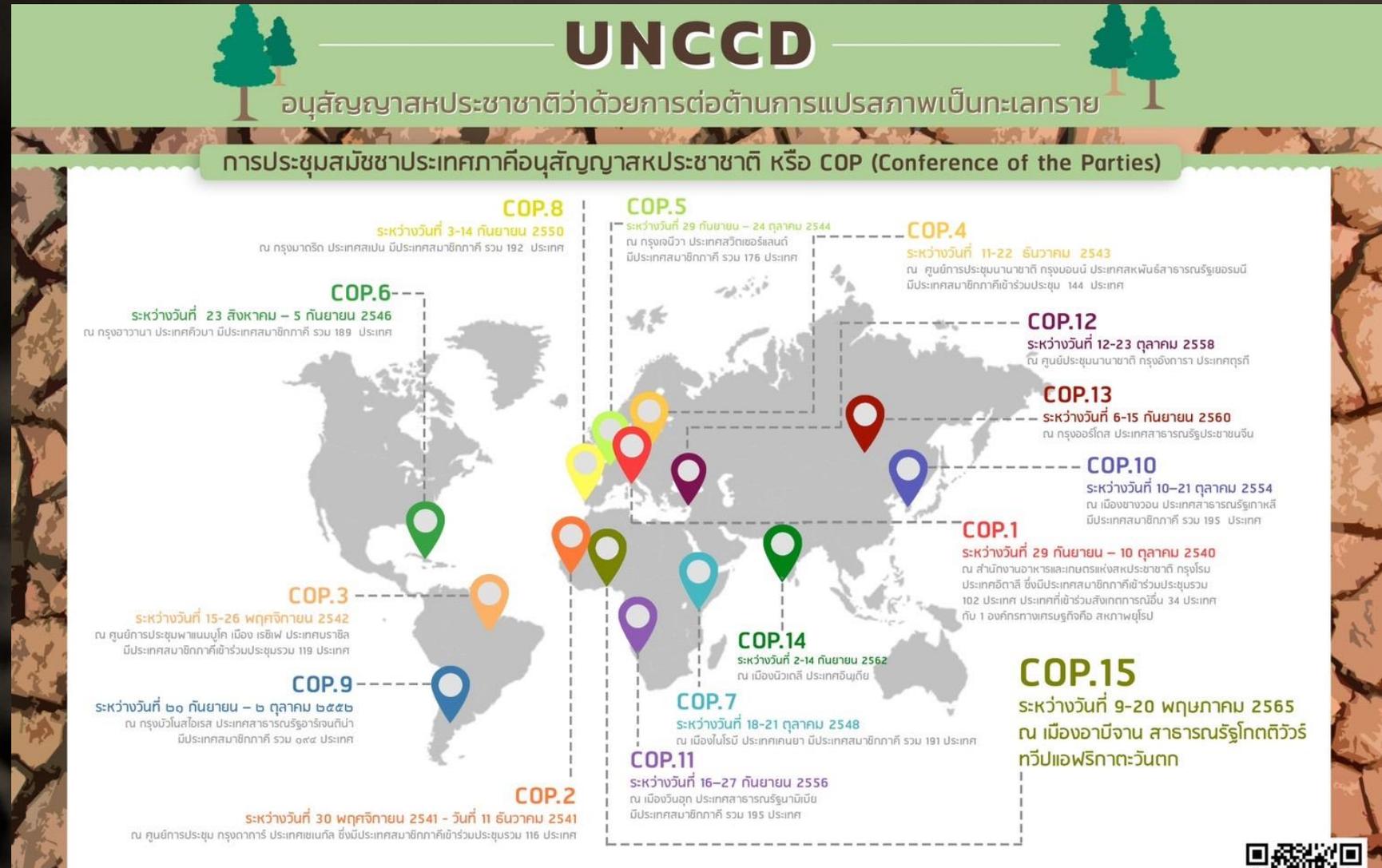
COP จัดขึ้นทุก ๆ 2 ปี
ตั้งแต่ปี 2001

COP 1 – COP 15

COP 12 มติการประชุมรัฐภาคี

แนวคิดความสมดุลของการบริหารจัดการ ทรัพยากรที่ดิน (LDN)

- สร้างสมดุลระหว่างการสูญเสีย
กับการพัฒนา
- ผสมผสานมาตรการ คลื่นเสียง ป้องกัน
การลดความรุนแรง หรือการฟื้นฟู
ความเสื่อมโทรมของที่ดิน
- LDN มีความสัมพันธ์กับเป้าหมาย SDG
เช่น การลดความยากจน ขจัดความหิว
ความมั่นคงทางอาหาร และการใช้
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

United Nations
Convention to Combat
Desertification

การประชุมรัฐภาคี UNCCD COP 15

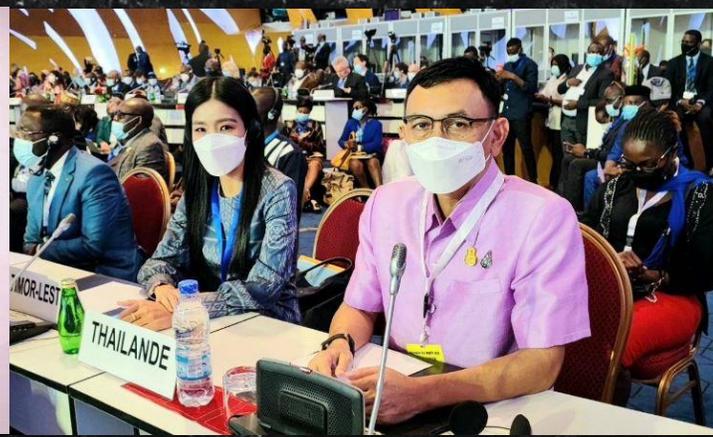
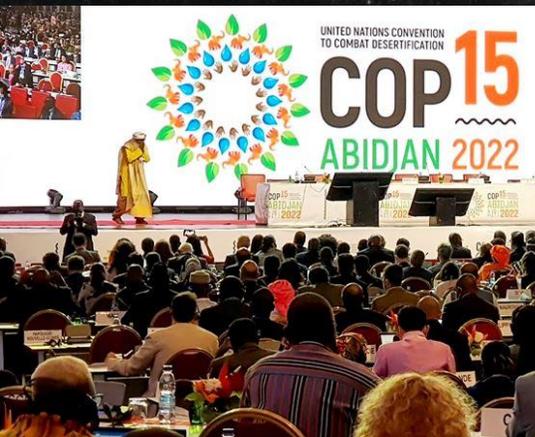
ระหว่างวันที่ 9 – 20 พฤษภาคม 2565 ณ เมืองอาบิจาน สาธารณรัฐโกตดิวัวร์

ผู้นำระดับสูง (High Level)

การประชุมผู้นำระดับสูงเป็นการประชุมโต๊ะกลมจะมีการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเชิงนโยบายเพื่อชี้แนะทางเลือกที่ดีในการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย (UNCCD) ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด โดยจัดการอภิปรายเป็นรอบและบทสนทนาเชิงโต้ตอบ โดยมีหัวข้อ ดังนี้ การฟื้นฟูที่ดินและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจหลังการเกิดโรคระบาดใหญ่ การปรับตัวในสถานการณ์ภัยแล้ง เยาวชนกับการจัดการที่ดิน รูปแบบการผลิตและการบริโภค

ผลการประชุม

- การประชุม COP 15 มีหัวข้อหลักว่า “ที่ดิน ชีวิต จากความขาดแคลนสู่ความมั่นคง”
- ให้ความสำคัญกับเยาวชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน
- ให้ความสำคัญกับการเพิ่มกำลังการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน ควบคู่กับหลักการ LDN

การประชุมรัฐภาคี UNCCD COP 15

ระหว่างวันที่ 9 – 20 พฤษภาคม 2565 ณ เมืองอาบีจาน สาธารณรัฐโกตดิวัวร์

คณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Committee on Science and Technology : CST)

ประเด็นสำคัญของการประชุม

1. การเตรียมข้อมูลวิชาการเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงและการเพิ่มขึ้นของพื้นที่แล้ง และประชากร ที่ได้ผลกระทบ รวมถึงการปรับตัว และป้องกันความเสี่ยง ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ
2. การเชื่อมโยงนโยบายวิทยาศาสตร์กับการสร้างองค์ความรู้ ของ UNCCD ด้วยการเผยแพร่องค์ความรู้และการเข้าถึง แนวทางปฏิบัติที่ดี และการพัฒนาศูนย์ความรู้ UNCCD

ผลการประชุม

- การประชุม CST เสนอแนะให้มีการประสานงานของ SPI กับหน่วยงาน ทางวิทยาศาสตร์ระหว่างรัฐบาล
- ให้มีการแบ่งปันความรู้และเชื่อมโยงวิทยาศาสตร์สู่นโยบายการปฏิบัติ

การประชุมรัฐภาคี UNCCD COP 15

ระหว่างวันที่ 9 – 20 พฤษภาคม 2565 ณ เมืองอาบีจาน สาธารณรัฐโกตดิวัวร์

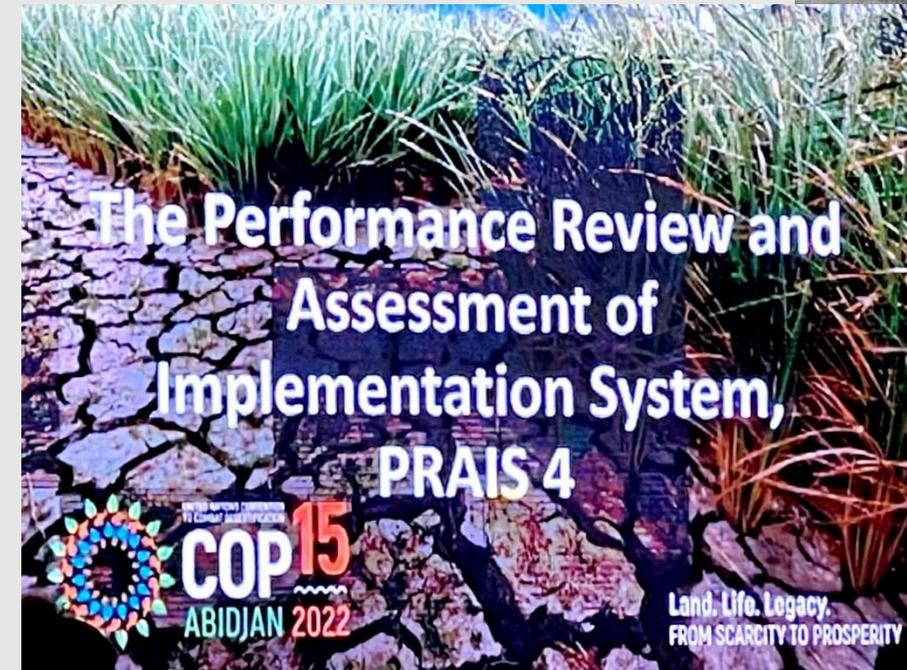
คณะกรรมการทบทวนการดำเนินงานตามอนุสัญญา UNCCD (Committee for the Review of the Implementation of the Convention: CRIC)

ประเด็นสำคัญของการประชุม

1. มีการพัฒนาเป้าหมายและตัวชี้วัดการดำเนินงาน LDN 31 ประเทศและต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติมสำหรับการพัฒนา TPP พร้อมเน้นย้ำให้แต่ละประเทศพัฒนาโครงการเพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการและแนวคิดของ LDN ให้บรรลุวัตถุประสงค์
2. สถานการณ์ของการดำเนินงาน LDN ในแต่ละประเทศที่รับงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานตามกรอบของอนุสัญญา UNCCD ด้านภัยแล้ง สิทธิสภาพทางเพศ และการถือครองที่ดิน
3. รายงานความก้าวหน้า (interim report) ของการดำเนินงานด้านภัยแล้งตามมาตรการของ UNCCD

ผลการประชุม

- ที่ประชุม CRIC เสนอให้ปรับปรุงการดำเนินการตามอนุสัญญาอย่างมีประสิทธิภาพในระดับชาติ อนุภูมิภาค และระดับภูมิภาค
- การปรับปรุงขั้นตอนการสื่อสาร การให้ข้อมูล และปรับปรุงคุณภาพรูปแบบรายงานที่จะต้องส่งให้กับที่ประชุมประเทศสมาชิก

ความสมดุลของการจัดการทรัพยากรดิน (Land Degradation Neutrality: LDN)

นิยาม LDN

“ความเสื่อมโทรมของที่ดินที่มีสถานะความเป็นกลาง (Land Degradation Neutrality) คือ สถานะของทรัพยากรที่ดินในเชิงคุณภาพและปริมาณ ที่จะสนับสนุนการทำงานของระบบนิเวศ และสร้างเสถียรภาพความมั่นคงทางอาหาร หรือเพิ่มขึ้น ตามลักษณะพื้นที่ที่แตกต่างกันในเชิงพื้นที่ เวลา และระบบนิเวศ”

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด LDN

- (1) สิ่งปกคลุมที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน (land cover and land use change: LUC)
- (2) ผลผลิตภาพของที่ดิน (land productivity: LP)
- (3) การกักเก็บคาร์บอนอินทรีย์ในดิน (Soil Organic Carbon Stocks: SOC Stock)

ตัวชี้วัด 3 ประเภท

- Tier 1 = ระดับ Global scale (Default method) การได้มาซึ่งข้อมูลได้จากการใช้แบบจำลอง หรือจากการสำรวจระยะไกลในระดับหยาบ
- Tier 2 = ระดับประเทศ การได้มาซึ่งข้อมูล เป็นข้อมูลจากสถิติระดับประเทศ หรือระดับลุ่มน้ำ
- Tier 3 = ระดับละเอียด การได้มาซึ่งฐานข้อมูล ได้จากการสำรวจภาคสนาม

การดำเนินงาน LDN ในประเทศไทย

ปี 2558

จัดทำเป้าหมายการจัดการทรัพยากรที่ดินของประเทศไทย ด้วยการประเมินพื้นที่เสื่อมโทรมตามหลักการของ LDN โดยใช้ฐานข้อมูลในระดับ Global data พบว่า พื้นที่ที่เสื่อมโทรมของที่ดิน มีประมาณ 22% กำหนดเป้าหมาย และมาตรการความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดินระดับประเทศ

ปี 2564

พัฒนาต้นแบบ (Prototype) โครงการจัดทำเป้าหมาย และตัวชี้วัดความสมดุลเพื่อกำหนดมาตรการจัดการดินเสื่อมโทรมในระดับพื้นที่ กรณีศึกษา จังหวัดนครราชสีมา

เป้าหมาย
ปี 2565

ประเมินความเสื่อมโทรมของที่ดินตามมาตรการ LDN ในพื้นที่ 12 จังหวัด เพื่อให้ทราบสถานะความเสื่อมโทรม (LDN baseline) ทั้งประเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ และประเมินความสมดุลการจัดการทรัพยากรที่ดินตามแนวคิด LDN

แผน
ปี 2566 - 2570

ครอบคลุม 77 แห่ง

- Pilot Project

- Output >

1. ฐานข้อมูลเป้าหมายตัวชี้วัดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน เพื่อกำหนดมาตรการการจัดการดินเสื่อมโทรมในระดับพื้นที่
2. แนวทางการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมาย LDN ให้ครอบคลุมทั้งประเทศ

- Outcome > มีฐานข้อมูลในการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานของประเทศ เพื่อสนับสนุนเป้าหมาย SDGs ที่ 15.3.1 “สัดส่วนของพื้นที่ดินที่มีความเสื่อมโทรมเทียบกับพื้นที่ทั้งหมด”

การจัดทำเป้าหมาย และตัวชี้วัดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดินเพื่อกำหนดมาตรการจัดการดินเสื่อมโทรมในระดับพื้นที่ และเพื่อประเมินตัวชี้วัดตามกรอบของ UNCCD(Progress Indicators) ในระดับพื้นที่ ได้แก่

1

ผลผลิตของที่ดิน
(Land Productivity: LP)

2

การกักเก็บคาร์บอนอินทรีย์ในดิน
(Soil Organic Carbon Stock: SOC Stock)

3

พืชปกคลุมดิน และการเปลี่ยนแปลงพืชปกคลุมดิน
(Land cover / Land use change: LUC)

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาฐานข้อมูล LDN ในระดับพื้นที่ สำหรับจัดทำแนวทางการจัดการด้านความสมดุลของการใช้ที่ดิน และกำหนดมาตรการจัดการดินเสื่อมโทรมที่เหมาะสมในระดับพื้นที่ของประเทศไทย สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการรายงานตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และอนุสัญญา UNCCD

ผลการศึกษา

พบว่า จังหวัดนครราชสีมา

10.05%

พื้นที่ที่มีความเสื่อมโทรมของที่ดิน
(Degraded)

20.90%

พื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางบวก
(Improved)

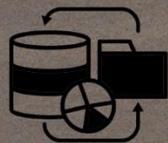
69.05%

มีพื้นที่ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
หรือมีสถานะคงเดิม (Stable)

กำหนดมาตรการต่างๆ ในการป้องกันและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมของที่ดิน โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา

- สาเหตุหรือปัจจัยตามตัวชี้วัดความเสื่อมโทรมทั้ง 3 ตัวชี้วัด
- ความต้องการของชุมชน เกษตรกร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่
- รูปแบบมาตรการด้านการจัดการ ความเสื่อมโทรมของที่ดิน ตามมาตรฐานและหลักวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

พัฒนาฐานข้อมูลตัวชี้วัด LDN ให้ครอบคลุมสภาพปัญหาและศักยภาพการใช้ที่ดินของประเทศ

กำหนดมาตรการจัดการความเสื่อมโทรมของที่ดิน ต้องใช้หลักการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ที่เน้นการบริหารจัดการจากสภาพปัญหาและสาเหตุที่แท้จริง

ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานของประเทศ เพื่อสนับสนุนเป้าหมาย SDGs และขยายผลการดำเนินงานไปยังพื้นที่อื่น

LDN MANUAL 2022

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2565

คู่มือ

การจัดทำเป้าหมายและตัวชี้วัดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน
(Land Degradation Neutrality)
เพื่อกำหนดมาตรการการจัดการดินเสื่อมโทรมในระดับพื้นที่

LDN

กลุ่มงานอนุสัญญา UNCCD
กองแผนงาน

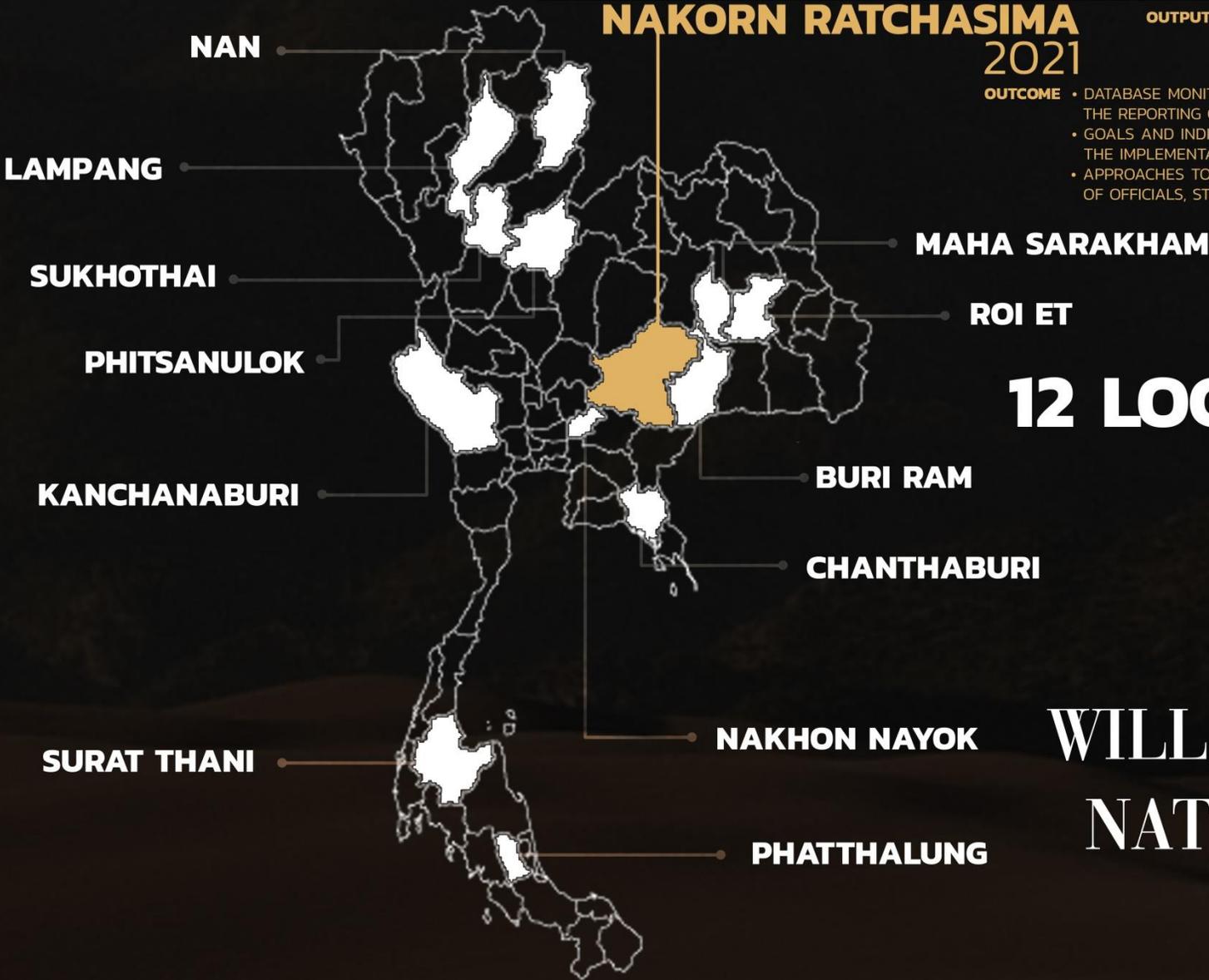
DOWNLOAD

LDN PILOT PROJECT IN THAILAND

NAKORN RATCHASIMA 2021

- OUTPUT**
- LDN DATABASE
  - GUIDELINES AND MEASURES TO MANAGE LAND DEGRADATION

- OUTCOME**
- DATABASE MONITORING AND EVALUATION SUPPORTING THE REPORTING OF SDG 15.3.1
  - GOALS AND INDICATORS FOR SUPPORT THE IMPLEMENTATION OF UNCCD
  - APPROACHES TO MANAGING SOIL BY PARTICIPATION OF OFFICIALS, STAKEHOLDER LAND USERS IN THE AREA

**12 LOCATIONS
IN 2022**

**WILL EXPAND
NATIONWIDE
IN 2027**

17 มิถุนายน 2565 วันทะเลทรายและภัยแล้งโลก

Land. Life. Legacy:
From scarcity to prosperity
theme of the #UNCCDCOP15

> Biodiversity

> Climate change

> Desertification

> Drought

> Peace & security

> Sand & dust storms

> Sustainable
Development Goals

> Sustainable land
management &
restoration

> Food security &
agriculture

> Gender

> Land Degradation
Neutrality

> Land tenure

> Youth